

Koninklijke Oudheidkundige Kring
van het Land van Waas

Oratorianen (priesters en broeders) te Temse uit de Parochie (1631-1764) en de Latijnse School (1647-1797).

Door Ludo Hemelaer: voormalig bestuurder KOKW

1. Inleiding.

Als geboren en getogen¹ Temsenaar ben ik altijd geïnteresseerd geweest in de geschiedenis van Temse. Ik heb dan ook steeds alle artikels verslonden van Aloïs van Raemdonck, over Jerome Smet tot Toon Brijssinck. Rondom de Congregatie² van de Oratorianen en hun verblijf in Temse worden steeds enkele namen vernoemd meestal zonder persoonlijke gegevens. Bijzondere aandacht gaat uit naar de overlijdensgegevens uit het Oude Regime samengesteld door Paul Blaton, waar veel Oratorianen worden vermeld met hun overlijdensdatum. In de loop der jaren (sedert 1975) heb ik deze gegevens verzameld in mijn software programma's. Vermits veel genealogen vaststellen dat men over sommige personen geen overlijdensdatums vindt kan dit een aanvulling zijn voor dit hiaat. Tevens hoop ik hiermee mensen bij hun opzoekingen te kunnen helpen, door een zo volledig mogelijke alfabetische lijst ter beschikking te stellen. Verder profiteer ik er van om aanvullende gegevens toe te voegen die de Oratorianen iets meer in hun juiste context plaatsen.

2. Oratorianen gezien door de leden van de congregatie.

Los van de uitleg van vorige auteurs vermeld in de bibliografie houd ik er aan de tekst van de website van de Oratorianen van Tilburg aan te halen, om een betere inschatting te kunnen maken van wat Oratorianen zijn.

Oratorianen in Tilburg www.Oratoriumtilburg.nl

Het woord 'familie' omschrijft misschien het beste wat een Oratorium wil zijn: een gemeenschap van priesters die hun leven delen, als broeders van elkaar en in een gemeenschappelijke spiritualiteit. Dat heeft meerwaarde, vindt Miltenburg, want "je stimuleert elkaar in heiligheid, luistert naar elkaar en hebt uitwisseling". Een priester die Oratoriaan wil worden, moet dus "gevoel voor gemeenschapsleven hebben en heilig

¹ Groot Woordenboek der Nederlandse Taal. Verleden deelwoord van het werkwoord tijgen = grootbrengen.

² Van Dale. Ethymologisch Woordenboek. Congregatie =Kerkelijke vereniging. Congregare: bijeenbrengen, tot een kudde verenigen. Van con=samen + grex 2^e naamval gregis=kudde, gezelschap, schaar, troep.

willen worden. In je eentje ben je gemakkelijk heilig, het is gezonder om met meer te zijn". Tegelijkertijd moet een Oratoriaan – hoe tegenstrijdig het ook klinkt – ook alleen kunnen zijn: "Iemand die dat niet kan, moet hier niet komen. Want de reden dat hij niet alleen kan zijn, is bijna altijd de reden dat hij ook niet in een gemeenschap past."

Liefde als enige regel'

Het 'familieleven' in een Oratorium is dus meer dan het delen van een huis en faciliteiten. Toch bestaat er geen regel die doen en laten van de leden voor een groot deel vastlegt, zoals bij kloosterordes het geval is. "Je gaat niet naar een Oratorium toe om onder een regel te leven. Je gaat er vrij binnen en kunt er vrij weer uitstappen", zegt Jeroen Miltenburg.

"De liefde is de enige regel", merkt Karel Loodts op. De Vlaamse kapelaan koesterde het verlangen naar een gemeenschapsleven met andere priesters al sinds 1997, "toen ik Filippus Neri en het Oratorium leerde kennen". Met de heilige Filippus Neri is de tweede grote Oratoriaan genoemd. Of eigenlijk de eerste, want de Italiaan wordt gezien als de grondlegger van de beweging van de Oratorianen. Hij leefde in de verwarrende tijd van de Reformatie en stond mee aan de wieg van het katholieke antwoord daarop, de Contrareformatie. Aanvankelijk was hij kluizenaar, maar later sloot hij zich aan bij een groep priesters en broeders. Daaruit groeide langzaam maar zeker het eerste Oratorium

Stille aanbidding

*Juist het Oratorium biedt volgens de twee priesters mensen de kans het persoonlijk gebed te ontdekken, Christus te leren kennen en een relatie met Hem op te bouwen. Het staat dan ook open voor parochianen die willen deelnemen aan het gezamenlijke morgen-, middag- en avondgebed. "Het is nadrukkelijk de bedoeling dat er een groep is die meedoet", zegt Miltenburg. "Een ***little oratory***, zoals dat in andere landen heet."*

Een ander middel om Christus te leren kennen is de geleide aanbidding die eenmaal per week plaatsvindt in de Sint-Jozefkerk, na de avondmis van zes uur. Deze wordt geleid door twee zusters van de beweging Pro Sanctitate (zie pagina 14). "Ik verwacht daar heel veel van", merkt Loodts op. "Met stilte, persoonlijk gebed gericht tot de Heer die daar aanwezig is in het Sacrament en mooie muziek kunnen jonge mensen hopelijk iets van Hem gewaarworden. Dan maken we iets zichtbaar van wat de toekomst is."

3. Philipus Neri en de oprichting van de congregatie.

De heilige Philippus Neri(us), eigenlijk: *Filippo Romolo Neri* (Florence 21 juli 1515 – Rome, 26 mei 1595) was een katholiek priester die meewerkte aan de Contrareformatie. Men noemde hem de *apostel van Rome*. Hij is de stichter van de orde der Oratorianen. Neri werd opgeleid door de Dominicanen van het Florentijnse San-Marco-klooster. Hij zou in de zaak van zijn oom Romolo in San Germano komen als koopman, maar verliet deze plaats om naar Rome te gaan. In Rome meldde hij zich na een tijd als kluizenaar geleeft te hebben bij de Augustijnen. Hij hield zich vooral op bij de armen en zieken, en bezocht regelmatig de catacomben. In 1551 werd hij tot priester gewijd en sloot zich aan bij de broederschap San Girolamo della Carità. Neri nam veel mensen de biecht af. Hij organiseerde 's avonds met deze broederschap bijeenkomsten van gebed, zang en gesprekken; qua vorm waren het vespers met aansluitende ontmoeting. Al in 1567 sloot de latere kardinaal Caesar Baronius zich bij hem aan. In 1564 nam Neri de zielzorg over in de nieuwe parochie San Giovanni dei Fiorentini.

In 1575 gaf de paus de broederschap de status van een congregatie waarin zowel religieuzen als leken werden opgenomen. In 1577 werd de herbouwde Santa Maria in Vallicella aan hen toegewezen. De kerk heette al spoedig Chiesa Nuova. De vieringen vonden voortaan plaats in het *oratorio*, een kapel van de Chiesa Nuova. Deze vorm van religieus samenzijn en vieren ligt aan de basis van het Oratorium als muzikaal genre. Pas in 1584 ging Neri tegen zijn zin zelf ook bij de Chiesa Nuova wonen. Spoedig volgde soortgelijke stichtingen elders in Italië. Zij waren geheel autonoom in de keuze van hun statuten en verdere reglementen. Neri weigerde zich te gedragen als een generaal-overste die uniformiteit oplegt.

Over Filippus Neri's onconventionele optreden doen veel verhalen de ronde. Hij was een vrolijk, sportief en vooral praktisch man. Neri verstond de kunst om met iedereen goed om te gaan. Hij was met veel mensen bevriend, onder wie voormannen van de Contrareformatie als Ignatius van Loyola, Carolus Borromeus, Franciscus van Sales en Felix van Cantalice.

Vrij spoedig na zijn dood in 1595 volgden de zaligverklaring (1600) en de heiligverklaring door paus Gregorius XV in 1622. Hij ligt begraven in een kapel van de Chiesa Nuova. De kerkelijke feestdag van Filippus Neri is 26 mei.

4. Wat is een Congregatie.

Een congregatie is een Instituut van Godgewijd Leven. Dit is een vereniging van mannelijke of vrouwelijke religieuzen, die zich door geloften verbonden hebben aan een religieuze vereniging binnen de Rooms-katholieke Kerk.

Binnen de rooms-katholieke Kerk wordt onderscheid gemaakt tussen orden en congregaties:

een **orde** is een gemeenschap van kloosterlingen die geloften hebben afgelegd en gesticht werd vóór ongeveer 1550 en een **congregatie** is een dergelijke gemeenschap van kloosterlingen, die geloften hebben afgelegd en gesticht werd na ongeveer 1550. Leden van een congregatie hebben in tegenstelling tot ordeleden een minder strenge slot (gedeelte afgesloten voor publiek) en behouden de eigendom van hun bezittingen, maar niet het beheer en de vrije beschikking erover. Hierdoor komen Oratorianen te liggen tussen regulieren (kloosterorden) en seculieren (priesters van het bisdom) in. Als de meeste leden van een congregatie priester zijn, spreekt men over een klerikale congregatie, anders heet zij laïcaal. Behalve priestercongregaties zijn er ook broedercongregaties.

Ze kan van pontificaal recht zijn, wanneer ze door de Heilige Stoel is goedgekeurd of minstens een decreet van lof heeft ontvangen, of van episcopaal recht als dat niet het geval is.

Een congregatie heet exempt als zij niet aan de rechtsmacht van een plaatselijke bisschop onderworpen is. In Temse hebben zij nooit een definitieve status gekregen wat betreft de meedinging voor invulling (concursum) van pastor of vice-pastor.

5. Oratorianen en onderwijs.

In onze streken maar ook in andere katholieke landen was het onderwijs in de 17de en 18de eeuw als voorbereiding op de universiteit hoofdzakelijk in handen van Jezuïeten en Oratorianen.

Voor het land van Waas was de Latijnse School te Temse van enorm belang. Al wie het kon betalen (een kleine groep) volgde de Latijnse School te Temse om later hun studies te kunnen verder zetten aan de universiteit. Latijn was in die tijd voor de wetenschappen

de "lingua franca", waardoor wetenschappers van overal in Europe met elkaar konden communiceren.

De wet van 18 augustus 1792 schaft alle broederschappen af. Op 31 januari 1798 wordt het Oratorie in bezit genomen door de Franse bezetter³.

6. Tijdsperiode.

Het Oratorie met als bediening pastoors, onderpastoors en kapelannen werd opgericht in 1631 en afgeschaft in 1764.

Het Oratorie dat de Latijnse School te Temse beheerde werd opgericht in 1647 en afgeschaft in 1797.

De hieronder vermelde Oratorianen zijn op één of andere wijze met Temse verbonden in deze periodes.

7. Alfabetische lijst.

Deze lijst is gesorteerd op basis van het voornaamste element van de familienaam. Randvoorwaarden om opgenomen te worden is de vermelding van het woord Oratoriaan hetzij als broeder, hetzij als priester, hetzij als functiehouder in de parochie van Onze-Lieve-Vrouw, hetzij als leerkracht in het Latijns College, hetzij als kapelaan. Alle gegevens die ik heb, hoe weinig soms ook zijn toegevoegd achter de familienaam.

Joannes **Abbeel**, Oratoriaan, geboren te Temse op 11 december 1647, overleden aldaar op 29 oktober 1700, begraven in het hoogkoor,, 52 jaar en 10 maanden oud, zoon van Francois Abeel en Maria Coesaert.
Onderpastoor van 1695 - 1700.

Carolus **Baert**, Oratoriaan, geboren te St-Niklaas-Waas op 10 oktober 1668, overleden te Temse op 2 maart 1724. Priester van het Oratorie, 54 jaar, begraven in het klooster. 55 jaar en 4 maanden oud, zoon van Adriaan Baert en Amelberga Saman.
Directeur van het klooster van St-Anna Consolatie.
Onderpastoor onder Egidius Smet.

Carolus Ferdinand Jacobus **Baert**, Sacerdos, priester en Oratoriaan, geboren te St-Niklaas-Waas op 5 juni 1706, overleden te Temse op 11 november 1736, begraven in het hoogkoor.
30 jaar en 5 maanden oud, zoon van Franciscus Baert en Anna Vaerendonck.
Grafsteen nr 164, pag. 217.

Joannes Anthonius Hubertus **Baert**, priester en Oratoriaan, geboren te Sint-Niklaas-Waas op 23 december 1696, overleden te Temse op 16 juli 1751, 54 jaar en 6 maanden oud, zoon van Franciscus Baert en Anna Vaerendonck.
Annalen van de Oudheidkundige Kring, deel 5, Grafstenen Temse, pag. 238, nr 207.
Begraven in het hoogkoor.

Michael Francis **Baert**, Sacerdos, priester en Oratoriaan, geboren te St-Niklaas-Waas op 28 april 1705, overleden te Temse op 12 september 1738, begraven het hoogkoor. 33 jaar en 4 maanden oud, zoon van Franciscus Baert en Anna Vaerendonck.
Grafsteen nr164, pag. 217.

³ Brijssinck, Toon. *Het kerkelijk en godsdienstig leven te Temse van 1600 tot de Franse revolutie 1795*. Temse. Jaarboek Gemeentemuseum van Temse. Pagina 53.

Filip **Beeldens**, Oratoriaan, geboren te Bazel op 24 november 1695 (doopgetuigen waren Philippus de Graef en Catharina van Herbruggen), wonende te Mechelen, overleden na 1711, zoon van Rugaerdus Beeldens en Elisabeth de Grave.

Ludovicus **Bosch**, Oratoriaan en pastoor, geboren te Leuven op 28 mei 1692, overleden te Temse op 28 augustus 1764 pastoor Oratorie, begraven in hoogkoor. 72 jaar en 3 maanden oud.

Universiteit Leuven in 1709-1710.

Pastoor in de kerk van Temse en Oratoriaan vanaf 16.3.1745.

Petrus **Bosman**, priester en Oratoriaan, geboren rond 1704, overleden te Temse op 19 maart 1776,, ongeveer 72 jaar oud.

Petrus de **Bruyne**, Oratoriaan, geboren te Temse op 9 april 1653, zoon van Jan de Bruyne en Katelijne de Block.

Alexander Godefridus de **Buysscher**, priester van het Oratorie en Oratoriaan, geboren te Temse op 10 januari 1686, zoon van Gerardus de Buysscher en Joanna Everard.

Te Mechelen en Antwerpen.

Secretaris van de Congregatie.

Joannes de **Buysscher**, Oratoriaan, geboren te Temse op 25 november 1702, wonende te Leuven, overleden te Sint-Niklaas-Waas op 14 augustus 1753, 50 jaar en 8 maanden oud, zoon van Nicolas de Buysscher en Anna Bruggeman.

Joannes Baptista **Buyst**, Oratoriaan en pastoor, geboren te Bornem op 6 maart 1684, overleden te Temse op 18 november 1744, pastoor Oratorie, begraven in het koor. 60 jaar en 8 maanden oud, zoon van Petrus Buyst en Barbara Rottiers.

Studies Leuven 1702.

Pastoor van 5.3.1720 tot 18.11.1744.

Michael de **Cauwer**, kanunnik en Oratoriaan, geboren te Temse op 15 februari 1740, wonende te Veurne, overleden na 1800, minstens 60 jaar oud, zoon van Anthonius de Cauwer en Joanna Maria Keppens.

Kanunnik te Veurne in de St-Walburgis.

Annalen van de Oudheidkundige Kring, deel 5, Grafstenen Temse, pag. 235, nr 202.

Michael Antonius Carolus **Coemans**, Oratoriaan, geboren rond 1705, overleden te Temse op 18 oktober 1767, begraven in het koor. Ongeveer 62 jaar oud, zoon van Alexander Josephus Coemans en Isabella Agnes de Heredia.

Balduinus **Coolman**, Oratoriaan, geboren te Tielrode op 4 juli 1687, overleden te Temse op 19 september 1721, kapelaan van het H. Kruis, begraven in het hoogkoor. 34 jaar en 2 maanden oud, zoon van Pieter Colman en Anna Cauwere.

Onderpastoor in 1716.

Franciscus Bernard **Coppens**, Oratoriaan, geboren te Temse op 26 augustus 1719, wonende te Leuven, zoon van Jacobus Coppens en Petronilla Sloor.

Secretaris van de Congregatie.

L.S. de **Cuypere**, Oratoriaan, geboren rond 1730.

Mathias **Estricx**, Oratoriaan, geboren te Brussel rond 1580.

Pastoor van Temse van 1631 - 1634.

Neef van de aartsbisschop van Mechelen, Mgr Mathias van Hove.

Goeyvaert **Everaert**, Oratoriaan, geboren te Temse op 6 november 1629, zoon van Gillis Everaert en Margriete Scheemaeckere.

F. **Fruytiers**, Oratoriaan, geboren rond 1730.

Thomas van **Geertsom**, Oratoriaan, geboren te Temse op 8 juli 1704, zoon van Thomas van Geertsom en Anna van Boven.

Annalen van de Oudheidkundige Kring, deel 5, Grafstenen Temse, pag. 220, nr 169.

Canoninck regulier van Ste Martens binnen Loven.

Op de Sint-Martinusberg in Leuven lag het buitengoed van de Oratorianen.

Joannes Clemens **Geilincx**, Oratoriaan, geboren te Temse op 25 oktober 1704, wonende te Ronse, zoon van Franciscus Joannes Geilincx en Anna Maria Rooman.

Joos **Geldof**, Oratoriaan, geboren rond 1740.

Antonius van **Geyt**, Oratoriaan, geboren te Temse op 16 februari 1678, zoon van Antonius van Geyt en Magdalena Smet.

Broeder van het Oratorie.

Augustinus Joannes **Goossens**, Oratoriaan, geboren te Temse op 3 november 1754, zoon van Pieter Goossens en Isabella Coesaert.

Genealogisch Repertorium van Temse 1584-1816 door Paul Blaton, Temse 1992 pag. 560, confrater van het Oratorie te Mechelen.

Franciscus de **Graeve**, Oratoriaan, geboren te Sint-Niklaas-Waas op 24 januari 1671, overleden te Temse op 5 juli 1719, priester van het Oratorie, begraven in het koor. 48 jaar en 5 maanden oud, zoon van Petrus de Graeve en Catarina van Migem.

Onderpastoor tot 1719.

Gerrardus **Hauman**, Oratoriaan, geboren te Temse op 2 augustus 1698, wonende te Mechelen, zoon van Joannes Hauman en Marguareta de Buyscher.

Genealogisch Repertorium van Temse 1584-1816 door Paul Blaton, Temse 1992 pag. 609, pastoor van St-Jan in Mechelen.

Judocus Norbertus **Hauman**, Oratoriaan, geboren te Temse op 6 juni 1709, overleden aldaar op 28 januari 1753 priester van het Oratorie, begraven nabij Sebastiaan. 43 jaar en 7 maanden oud, zoon van Joannes Hauman en Marguareta de Buyscher.

Andreas van **Hende**, Oratoriaan, geboren te Belsele op 17 oktober 1665, overleden te Temse op 19 oktober 1727 begraven in de kerk, dienstbroeder. 62 jaar oud, zoon van Petrus van Hende en Paschasia Cappaert, fa. Andries en Catelyne Verbeke.

Jozef d` **Hollander**, Oratoriaan en broeder, geboren in het jaar 1742.

Broeder op de Latijnse School op 31.1.1798.

Adriaen de **Jonghe**, Oratoriaan, geboren te Temse op 14 januari 1629, overleden aldaar op 10 juni 1676, onderpastoor Oratoriaan, begraven in het hoogkoor. 47 jaar en 4 maanden oud, zoon van Joos Jonge en Katelijne Manselaert.

Professor in het College van Mechelen tot 1676.

Petrus Francis van **Langenhove**, Oratoriaan, geboren in het jaar 1692, overleden te Temse op 17 september 1734 priester van het Oratorie, begraven in het Hoogkoor. 42 jaar oud.

Emanuel de **Lateur**, priester en Oratoriaan, geboren te Temse op 30 december 1676, zoon van Jacobus de Lateur en Maria Cornelia van Sillart.

Confrater van het Oratorie in Leuven en Antwerpen.

Philippus de **Lateur**, Oratoriaan, geboren te Temse op 22 april 1683, zoon van Jacobus de Lateur en Maria Cornelia van Sillart.
Oratoriaan te Veurne.

Judocus **Laurens**, priester, Oratoriaan, geboren te Temse op 11 september 1668, overleden aldaar op 5 september 1721, koster en kapelaan dezer kerk. 52 jaar en 11 maanden oud, zoon van Sijmoen Laurens en Magdalena Sas.

Josephus **Lemmens**, Oratoriaan, geboren te Haasdonk op 23 november 1675, gedoopt aldaar op 24 november 1675 (doopgetuigen waren Petrus van Ooye en Paschasia Cole), wonende te Temse, overleden te Haasdonk op 5 oktober 1719, begraven aldaar op 6 oktober 1719, 43 jaar en 10 maanden oud, zoon van Joannes Lemmens en Elisabeth Cole.

Josephus **Lemmens**, Oratoriaan, geboren te Haasdonk op 22 oktober 1711, gedoopt aldaar op 22 oktober 1711 (doopgetuigen waren Joannes Lemmens en Anna Eekelaer), overleden te Sint-Niklaas-Waas op 28 januari 1752, 40 jaar en 3 maanden oud, zoon van Cornelis Lemmens en Anna Catharina Stuer.

P. **Louys**, Oratoriaan, geboren rond 1730.

Joannes Baptist **Lyssens**, Oratoriaan, geboren rond 1735, overleden te Ronse op 9 mei 1767, ongeveer 32 jaar oud, zoon van Frans Lyssens en Susanne Marie van Goethem.

Joannes Baptista van **Maele**, priester en Oratoriaan, geboren in het jaar 1686, overleden te Temse op 23 december 1765 79 jaar, priester kapelanie de Velle, begraven in de kerk. Kapelaan van Sint-Amelberga. 79 jaar oud.

Petrus de **Malsche**, Oratoriaan, geboren te Temse op 19 april 1671 (doopgetuigen waren Petrus van Roije en Margareta Volckerick Inv Judoca Daen), overleden te Brussel op 29 januari 1717, 45 jaar en 9 maanden oud, zoon van Judocus de Malsche en Joanna van Geyt.
Kapelaan in Sint-Katrien in Brussel.

Wouterus **Mol**, Oratoriaan, geboren in het jaar 1637, overleden te Temse op 30 juni 1675 broeder van het Oratorie, ongeveer 38 jaar, begraven in het koor. 38 jaar oud.

Petrus Du **Mont**, Oratoriaan, geboren in het jaar 1660, overleden te Temse op 10 maart 1743 dienstbroeder van het Oratorie, begraven in de kerk. 83 jaar oud.

Otto van **Nespen** ook genaamd Joannes, Oratoriaan, geboren te Beveren-Waas rond 1650, overleden na 1709, minstens 59 jaar oud.

Jan van **Nieulande**, Oratoriaan, geboren rond 1679 (?), wonende te St-Niklaas-Waas, overleden rond 1714, ongeveer 35 jaar oud.
Oratoriaan te St-Niklaas van 1692-1714.

Joannes Baptista Josephus **Nijs**, Oratoriaan, geboren te Temse op 22 januari 1747, zoon van Joannes Franciscus Nijs en Anna Catharina Grietens.

Joannes **Pellesijn**, priester en Oratoriaan, geboren te Temse op 18 januari 1708, overleden te Leuven op 5 april 1753, 45 jaar en 2 maanden oud, zoon van Livinus Pellesijn en Guillelma Sterck.

Judocus **Perremans**, Oratoriaan, pastoor en Superior, geboren te Hingene in het jaar 1631, overleden te Temse op 8 juli 1676 pastoor en superior van het Oratorie, begraven in het koor van de kerk. 45 jaar oud.
Onderpastoor in Oostende van 1662-1665.
Pastoor van Temse sedert 11.12.1665 tot 1676.

Judocus **Pilaet**, Oratoriaan, geboren te St-Niklaas-Waas op 18 oktober 1665, overleden te Temse op 5 juli 1715 dienstbroeder van het Oratorie, begraven in het koor van de H. Amelberga. 49 jaar en 8 maanden oud, zoon van Willem Pilaet en Catelijne van Daele.

Pieter Antoon **Prost**, Oratoriaan en Broeder, geboren in het jaar 1739.
Broeder in de Latijnse School op 31.1.1798.

Georgius **Putteman**, Oratoriaan, geboren in het jaar 1693, overleden te Temse op 17 mei 1746 priester van het Oratorie, begraven in het Hoogkoor. 53 jaar oud.

Adrianus A **Quercu**, Oratoriaan, geboren in het jaar 1619, overleden te Temse op 23 oktober 1691 priester van het Oratorie, 38 jaar onderpastoor, begraven in het koor. 72 jaar oud.

Casimir Robert **Raes**, Oratoriaan, geboren rond 1755, overleden te Temse op 23 maart 1813, ongeveer 58 jaar oud, zoon van Pierre Raes en Anna Philippina le Noir.

Michael **Rivens**, Oratoriaan, geboren in het jaar 1637, overleden te Temse op 11 april 1721, broeder van het Oratorie, nabij Amelberga. 84 jaar oud.

Egidius van **Rossem**, Oratoriaan, geboren in het jaar 1681, overleden te Temse op 29 maart 1738 broeder van het Oratorie, begraven nabij Amelberga. 57 jaar oud.

Laurentius de **Sceppere**, Oratoriaan, geboren te Sint-Niklaas-Waas op 1 juni 1682, overleden te Temse op 13 mei 1726, Priester, begraven in het Hoogkoor. 43 jaar en 11 maanden oud, zoon van Gillis Sceppere en Cathelyne d' Haens.
Onderpastoor van 1720 - 1724.

Joannes de **Schaepdrijver**, Vice-Pastor en Oratoriaan, afkomstig uit Dendermonde, geboren na 1600, overleden voor 1680, hoogstens 80 jaar oud.

Christophorus van **Schaubroeck**, priester en Oratoriaan, geboren te Temse op 6 januari 1620, overleden na 14 september 1656, minstens 36 jaar en 8 maanden oud, zoon van Martinus Schaubroeck en Constantina van Boeymer.
De volgelingen van de heerlijkheid Cauwerburg in het Land van Waas, door Jerome Smet; AOKW deel 105 (2002) pag.189, opm. 30. Hij trad uit de orde der Oratorianen en werd kapelaan van de kapelanij van Sint-Amelberga te Temse.

Benedictus de **Schoesitter**, Oratoriaan, geboren te Hamme op 11 november 1698, overleden op 11 november 1756, 58 jaar oud, zoon van Joannes de Schoesitter en Elisabeth Sturm.
Afgestudeerd in Leuven in 1719-1720.
Onderpastoor te Temse tot 1741.
Pastoor te Sint-Niklaas vanaf 7.10.1743.

Hieronimus Francis **Segers**, priester en Oratoriaan, geboren te Temse op 20 januari 1673, zoon van Guilielmus Segers en Maria Justina Goethals.
Genealogisch Repertorium 1584-1816 Temse door Paul Blaton 1992 pag. 1264, priester Oratoriaan te Kevelaer in het Rijnland.
Oprichter van het Oratorie van Kevelaer.

Josephus **Segers**, priester en Oratoriaan, geboren te Temse op 13 maart 1686, zoon van Guilielmus Segers en Maria Justina Goethals.
Genealogisch Repertorium 1584-1816 Temse door Paul Blaton 1992 pag. 1264, priester Oratoriaan te Kevelaar.

Thomas **Seghers**, Oratoriaan, geboren te Temse op 13 oktober 1714, overleden in het jaar 1764 zie Hoofdcijnsboeken van het Land van Waas door A. Van Geertsom en G. Roggeman, 1970 Deel VI, pag. 803. 50 jaar oud, zoon van Judocus Seghers en Joanna van Bogaert.
AOKW Deel 103 (jaar 2000) : "De volglenen van de heerlijkheid Cauwerburg in het Land van Waas" door Jerome Smet pg. 88.

Egidius **Smet**, Oratoriaan, geboren te Temse op 14 november 1646, overleden aldaar op 16 december 1719 Pastoor van het Oratorie, begraven aan het Hoogaltaar. 73 jaar en 1 maand oud, zoon van Thomas Smet en Marie de Hont.
Annalen van de Oudheidkundige Kring, deel 5, Grafstenen Temse, pag. 218, nr 165. 43 jaren pastoor in deze parochie, 15 jaren proost van het Oratorie. 73 jaar oud.
Assistent en Algemeen Overste van de Congregatie van 1701 - 1713 en van 1716 - 1719.
In het klooster getreden in 1663. Pastoor te Temse van 7.11.1676 tot 1715.
Hij bestelde het koorgestoelte (1710), de predikstoel (1714) en de communiebank bij Adriaan Nijs. Hij gaf ook de theologische basis voor de iconografie van het snijwerk.

Petrus **Smet**, Oratoriaan, geboren te Temse op 23 maart 1705, overleden te Sint-Niklaas-Waas op 12 februari 1775 begraven in het midden van de kerk. 69 jaar en 10 maanden oud, zoon van Aegidius Smet en Catharina van Geyt.
Genealogisch Repertorium van Temse 1584-1816 door Paul Blaton, Temse 1992 pag. 1295, broeder van het Oratorie.

Petrus **Snouck**, priester en Oratoriaan, geboren te Temse op 30 juni 1709, overleden te Sint-Niklaas-Waas op 5 november 1787, 78 jaar en 4 maanden oud, zoon van Servaes Snouck en Katelijne van de Velde.
AOKW Deel 103 (jaar 2000) : "De volglenen van de heerlijkheid Cauwerburg in het Land van Waas" door Jerome Smet pg. 94.
Cauwerburg Volglenen 1710-1794 door Roger Colaes pag. 17, nr 164.

C. J. de **Staegh**, Oratoriaan, geboren rond 1730.

Petrus **Sterck**, Oratoriaan, geboren te Temse op 8 april 1694, zoon van Adriaen Sterck en Petronella Coppens.

Jan van **Strijdonck**, Oratoriaan, geboren rond 1710, overleden te Ceuvelaar, zoon van Judocus van Strijdonck en Anna van Daele.
"Wezenboeken te Bazel" door Roger Colaes pg. 153, nr 160v.

Felix Joannes Valentinus **Stuer**, Oratoriaan, geboren te Temse op 6 oktober 1751, overleden aldaar op 18 september 1824, 72 jaar en 11 maanden oud, zoon van Joannes Baptista Stuer en Maria Catharina de Keyser.

Egidius **Suys**, Oratoriaan, geboren te Temse op 4 januari 1718, zoon van Balduinus Suys en Anna Sagers.
Genealogisch Repertorium van Temse 1584-1816 door Paul Blaton, Temse 1992 pag. 1436, confrater van het Oratorie.

Petrus de **Swert**, Oratoriaan, geboren te Haasdonk op 16 oktober 1666,, gedoopt aldaar op 17 oktober 1666 (doopgetuigen waren Petrus Zegers en Margareta de Swert),

overleden te Dordrecht in het jaar 1746, 80 jaar oud, zoon van Joannes de Swert en Clara Segers.

KOKW 41, 2.

Studies op het gymnasium der Oratorianen te Temse.

In 1686 trad hij toe tot de orde der Oratorianen.

Algemeen overste van de Belgische provincie van het Oratorie.

Alexander **Thieniers**, Oratoriaan, geboren in het jaar 1682, overleden te Temse op 5 september 1721 priester van het Oratorie, begraven in het Hoogkoor. 39 jaar oud.

Jacobus **Toebent**, Oratoriaan, geboren in het jaar 1701, overleden te Hingene op 8 februari 1731, priester van het Oratorie, overleden in Hingene. 30 jaar oud.

Franciscus van **Tricht**, Oratoriaan, geboren te Temse op 23 juli 1683, overleden te Brussel op 13 december 1750, 67 jaar en 4 maanden oud, zoon van Joannes van Tricht en Catharina de Cock.

Ook werkzaam in Leuven.

Laurentius **VerAchten**, Oratoriaan en pastoor, geboren te Mol rond 1603, overleden te Temse op 8 januari 1667 Begraven in de kerk, 30 jaar priester, ongeveer 64 jaar oud.

Pastoor van 1644 tot 1665.

Oprichter van het Latijns College.

Josephus **VerGauwen**, Oratoriaan, geboren te Bazel op 7 september 1710 (doopgetuigen waren Egidius Braem en Appolonia Hendrickx), wonende te Temse, overleden aldaar op 12 maart 1788, 77 jaar en 6 maanden oud, zoon van Pieter VerGouwen en Amelberga de Rijck.

Zie ook bijlage 3.

Pieter **Verhaeghen**, broeder, Oratoriaan en priester, geboren te Sint-Niklaas-Waas op 23 augustus 1692, overleden te Temse op 31 juli 1723 priester van het Oratorie, begraven in het hoogkoor. 30 jaar en 11 maanden oud, zoon van Jacques Verhaeghen en Anna Vleeschauwer.

Grafsteen nr 205 uit Annalen 5, pag. 237.

Egidius **Verhagen**, Oratoriaan, geboren te Temse op 13 september 1705, overleden aldaar op 12 februari 1745, broeder van de Congregatie van het Oratorie, begraven in de kerk. 39 jaar en 4 maanden oud, zoon van Adriaen Verhaegen en Catharina de Witte.

Adrianus **VerHulst**, Oratoriaan, geboren te Temse op 31 oktober 1654, zoon van Mathijs VerHulst en Lijsbet Wouman.

Jan **Vijdt**, Oratoriaan, geboren te Sint-Niklaas-Waas op 3 maart 1703, zoon van Joannes Vijt en Clare Maes.

Onderpastoor van het Oratorie in Mechelen.

Petrus de **Volder**, Oratoriaan, geboren te Temse op 19 december 1661, overleden te St-Niklaas-Waas op 13 mei 1743, Oratoriaan, filius Petrus, in de kerk. 81 jaar en 4 maanden oud, zoon van Petrus de Volder en Barbara van Wijnacker.

Jan Baptist van **Vrechem**, Oratoriaan en priester, geboren in het jaar 1766.

Priester in de Latijnse School op 31.1.1798.

Romanus van **Waesberghe**, Oratoriaan, geboren rond 1604 (?), overleden te Temse op 5 november 1639 pater Oratoriaan, begraven in het hoogkoor. Ongeveer 35 jaar oud.

Jan Baptist van de **Walle**, Oratoriaan, geboren in het jaar 1749.

Overste van de Latijnse School op 31.1.1798.

Jan **Wauman**, Oratoriaan, geboren te Temse op 12 januari 1683, zoon van Joos Wauman en Lijsbet Vijt.
Oratoriaan in Mechelen.

Jacobus **Wilssens**, Oratoriaan, geboren te Tielrode op 20 november 1721, overleden te Temse op 22 oktober 1784 priester van het Oratorie. 62 jaar en 11 maanden oud, zoon van Michiel Wilssens en Joanna van Laere.

Joannes **Wilssens**, Oratoriaan, geboren rond 1730, overleden na 19 september 1775, minstens 45 jaar oud, zoon van Michiel Wilssens en Joanna van Laere.
Hij driemaal dooper en peter in Tielrode op 17-07-1766, op 27-09-1769 en op 19-09-1775.

Egidius de **Wolff**, Oratoriaan, geboren in het jaar 1651, overleden te Temse op 21 mei 1674 confrater van het Oratorie, ongeveer 23 jaar, begraven in het hoogkoor.

8. Ligging van het Oratorie.

Het Oratorium werd in het noorden begrenst door de Gulden Wal, in het westen door de Paterstraat (alias Schuerstraat) en ten zuiden door de Oeverstraat. In het oosten door de oostelijke perceelsscheiding van de huidige dekenij en die doorgetrokken tot aan de Gulden Wal. In het oude regime spreken we in de landboeken over de perceelsnummers 86, 87, 88, 89, 90, 91 en delen van 94 en 95. Zij hadden een totaal oppervlakte van 1 gemet en 164 roeden en stonden vermeld als "*d' Heeren van 't Oratorie*". Dit vertegenwoordigd een oppervlakte van 1 gemet = 4456m² en 164 roeden = 164 x 14,8533m², in totaal 6892m².

Zie figuratieve kaart van Temse voor een zicht op de gebouwen.

9. Bronnen.

Anoniem. De klappers op de overlijdensregisters van de parochie Temse.

Boeykens, Gerard. *Oratorianen als pastoors, onderpastoors en kapelannen te Temse*. Uit de handschriften van E.H. Gerard Boeykens in het bezit van de familie Boeykens. 1942.

Boeykens, Gerard. *Het Oratorie te Temsche. Het Oratorie van St-Niklaas*. Annalen van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas. Deel 41/2 en 42/3.1930.

Brijssinck, Toon. *Het kerkelijk en godsdienstig leven te Temse van 1600 tot de Franse revolutie 1795*. Temse. Jaarboek Gemeentemuseum van Temse. Pagina 7-165.2006.

Colaes Roger. *Dorpskom te Temse 1777-1817*. Quoteboeken. Dorpsnummers 86, 87, 88, 89, 90, 91,94,95. Folio 7v. Grootte 1 gemet en 164 roeden. Oratorie. Eigenaar: d' Heeren van ` Oratorie. Temse, 1984.

Deprez, Paul, Dr. *Mémoire statistique du département de le Escaut par M. Faipoult, préfet de ce dépatartement An XIII (1804-1805)*. Oostvlaams Verbond van de kringen voor Geschiedenis. Documenten nr 3.Pagina 93. Gent, 1960.

de Schoutheete de Tervarent, Amedée. *L'épithier Wasien: collection d'inscriptions tombales dans les églises et cimétières de l'ancien Pays de Waes*. Annalen van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas. Deel 5. 1873-1875.

Dhanens, Elisabeth, Dr. *Inventaris van het kunstpatrimonium van Oost-Vlaanderen. Eerste aflevering Temse*. Cultureel Jaarboek voor de Provincie Oost-Vlaanderen 1951.1951

Schoenaerts, Jozef. *Kerk en Gelovigen in de Dekenij Waas tijdens de XVIIIe eeuw*.Leuven, 1979.

Van den Storme, Lieve. *De Onze-Lieve-Vrouwekerk van Temse*. Hoofdstuk IV. De Oratorianen. Pagina 37-41. Temse, 1989.

Bijlage 1

Enkele gegevens over de kostprijs op jaarbasis en het personeel dat nodig was om de kostschool open te houden.

Deprez, Paul, Dr. *Mémoire statistique du département de le Escaut par M. Faipoult, préfet de ce dépatartement An XIII*. Oostvlaams Verbond van de kringen voor Geschiedenis.

Documenten nr 3. Pagina 93. Gent, 1960.

Vergelijkende tabel opvoedingsinstituten. Colleges en opvoedingsinstituten.

Ville: Tamise

Noms des collèges et des professeurs: L' Oratoire est supprimé

Désignation du genre d'instruction: Le latin et le françois

Prix de la pension par an: 250,00 Franse Frank. (Wiskundige omzetting naar Euro bij een waarde van 14€ voor 1 Franse Frank = 3.500€)

Maîtres: 1 Préfet et 3 Précept

Elèves externes: 40

Elèves internes: 40

Domestiques: 3

Bijlage 2

Oratorianen behorend tot het Oratorie van St-Niklaas en overleden in St-Niklaas.

Bron: Reginald de Meirsman.

Petrus Franciscus VAN DEN ABBEEL, Oratoriaan, geboren Sint-Niklaas 06.03.1691, gedoopt aldaar 06.03.1691 (doopgetuigen waren Franciscus Rijm en Elizabetha van den Waerde), zoon van Aegidius ABBEEL (kleermaker) en Amelberga VERBRACKEN.

Joannes Baptista DE BEER, Oratoriaan, geboren ±1650, overleden Sint-Niklaas 13.07.1690.

Maximilianus COUCKE, Oratoriaan, geboren ±1649, overleden Sint-Niklaas 13.11.1689.

Philippus GHIJS fs Joannes, priester Oratoriaan, overleden in Sint-Niklaas op 12.11.1751.

Ludovicus GHYSELINCK, broeder Oratoriaan, overleden in Sint-Niklaas op 14.10.1722.

Guillielmus SMET, Oratoriaan, geboren ±1669, overleden Sint-Niklaas 01.11.1706.

Petrus SNOUCK, Oratoriaan, geboren ±1659, overleden Sint-Niklaas 13.04.1690.

Guillielmus Franciscus WEYNS, Oratoriaan, geboren ±1686, overleden Sint-Niklaas 06.01.1713.

Bijlage 3

Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas. Dossier notaris Verstraeten. OKW, A, 43, kolom 657, volgnummer 1 "Stamboom en staat van goederen uit het sterfhuis van Josephus Vergauwen, broeder Oratorie te Temse en overleden in 1789"

*"De Grote Atlas van de Ferraris – Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden"
Lannoo 2009. Kaart gerealiseerd tussen 1770-1777.
Ligging van het Oratoire (blauw vierkant) op de Ferraris-kaart.*

*Luchtfotografie Google earth 2012. Datum van de opname 1-8-2009. Het Noorden ligt
bovenaan.*

*De blauwe lijn is de begrenzing van de eigendommen van de Oratorianen in Temse zoals
vermeld in "Dorpskom te Temse" 1777-1817 door Roger Colaes. Pagina 34. Percelen van
het Oratoire: de nummers 86, 87, 88, 89, 90, delen van 91,94 en 95.*

*Archief van Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas. Fotoarchief.
Nummer van de foto TEMS0156.
Kerk van Temse. Barokke hoofdaltaar gebouwd onder de Oratorianen en afgebroken rond
1890.*

Afbeelding van de gebouwen van de Latijnse School.
 Uittreksel uit de figuratieve kaart van Temse, 1750. Gemeentearchief Temse.
 Opgehangen in het Museum van Temse.

Gemeentearchief Temse.
 Heerlijkheijt van Themsche. Datum 1777.
 Plan der Dorps Numero's van Themsche.